

Una nova entrega de Serguei Dovlàtov

XÈNIA
DYAKONOVA

Maksim Óssipov, un dels millors escriptors russos d'ara, va afirmar en una conversa que Serguei Dovlàtov (1941-1990) era al·lèrgic a les idees. En efecte, així com en l'obra de Tolstoi o Dostoievski és fàcil veure-hi un discurs filosòfic i polític i fer-ne el tema d'una venerable tesi doctoral, el discurs de Dovlàtov, si és que existeix, està tan dissolt en el seu estil i en els seus personatges que no se'n pot extreure res. En un homenatge publicat al cap d'un any de la mort de l'escriptor, Joseph Brodsky deia que la imatge que es desprèn de les novel·les de Dovlàtov és la d'un home "que no vol justificar la realitat ni justificar-se ell mateix; un home que surt d'un edifici en lloc d'intentar posar-hi ordre o trobar un sentit profund en la seva brutícia". El regne de Dovlàtov, clarament, no són les idees sinó les observacions (sobretot, les observacions sobre la gent), i part de l'encant irresistible de la seva prosa es deu al fet que les ofereix al lector amb una naturalitat alegre, sense imposar-les-hi ni generalitzar més del compte. En l'obra dovlatoviana, aquesta "música discreta del sentit

comú", com diu Brodsky, enriquida amb una imaginació fresca com de virtuosos de *bebop*, viatja de llibre en llibre, mantenint la pulsació i canviant de melodia.

S'ha dit molt que les novel·les de Dovlàtov semblen poemes llargs, en què l'argument és només una excusa i la gràcia resideix en petits detalls fulgurants o en comparacions eficaces. N'és l'exemple més patent *L'estrangera*, el primer llibre que l'autor situa als Estats Units, publicat el 1986. Al centre de l'acció hi ha la Marússia Tataróvitx, una noia de trenta-quatre anys que deixa el seu Moscou natal i marxa a Amèrica per refer la seva vida, i en Rafael, un llatinoamericà que la Marússia coneix a Nova York i que als ulls de tothom és un drogo somiatruïtes. El narrador descriu així l'inici de la seva relació: "Al principi, per a la Marússia en Rafael era el carrer, una peculiaritat del paisatge. Un element més d'un lloc concret, com ho eren els aparadors de la casa Rainbow, l'olor de les fregidores gregues o la veu ronca de l'Adriano Celentano". Al cap de vint pàgines, quan la Marússia i en Rafael ja porten un temps vivint junts i ell comet un acte sumament irresponsable, ella li clava una bufetada. "Va sonar com si mil

L'ESTRANGERA
SERGUEI DOVLÀTOV
LABREU
TRADUCCIÓ DE
MIQUEL CABAL
GUARRO
150 PÀG. / 16 €

JOHN PRATT / GETTY

seguidors de l'Adriano Celentano, posem per cas, haguessin picat de mans alhora". Aquests dos passatges funcionen com una rima i subratllen el ritme de la narració. Els personatges secundaris, que apareixen amb una certa regularitat, tenen una funció semblant. Són els observadors de la vida de la Marússia, emigrants russos com ella, amb les seves dèries particulars i unes biografies força pintoresques. Un d'ells, en Barànov, és un taxista alcohòlic que en el seu passat soviètic havia estat pintor i s'havia especialitzat exclusivament en retrats de Mòlotov, un dels ministres més propers de Stalin. "Apostava que

podia pintar Mòlotov en deu segons. I amb els ulls embenats, a més a més". Després Mòlotov va ser substituït, i això va ser el final de la carrera artística d'en Barànov.

Hi ha un personatge similar en un conte de Iuri Trifonov (1925-1981) titulat *Visita a can Chagall*. És algú amb un do encara més específic: sap pintar millor que ningú l'orella de Stalin i arran d'això es fa ric. Trifonov, com Dovlàtov, és un narrador d'arrel txekhoviana, que no imposa res al lector i deixa que tregui les seves pròpies conclusions. Per saber si, a més, comparteix la suposada al·lèrgia de Dovlàtov hauríem d'esperar que es tradueixi. ♦♦

Lliurament dels
Reconeixements Cecot
al Progrés Empresarial

Dimarts 22 d'octubre a les 20 h
TEATRE NACIONAL DE CATALUNYA

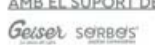

NIT DE
L'EMPRESARI
25a Edició
cecot

Apunta't a la #NitCecot
Entra a www.nitdelempresari.com
i compra la teva entrada

publitesa.es

PATROCINADORS | COL·LABORADORS

cecot

Sant Pau, 6 · Terrassa – Edifici TEC22@ · Veneçuela, 103 · Barcelona · Tel. 93 736 11 00 · www.cecot.org · www.nitdelempresari.com f t @